

La Humanitat

Any II : Núm. 228
Barcelona, dimecres, 3 d'agost de 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

La publicació de LA HUMANITAT, com saben els nostres lectors, representa un esforç i una aventura. L'entusiasme pels ideals de la República i per la causa de Catalunya varen portar-nos a llançar al carrer el nostre diari, sense tenir al darrera cap empresa industrial i sense més mitjans que el treball i l'entusiasme de tots.

Estem satisfets de l'acollida que LA HUMANITAT ha trobat des del moment de la seva aparició, de la manera favorable com l'opinió ciutadana ha acollit la nostra tasca. Un importantíssim sector d'opinió ha vist en les nostres planes el portantveu de les seves aspiracions. Per la nostra part, dins dels nostres mitjans, havem procurat correspondre al favor del públic amb un millorament continuat dels nostres serveis informatius.

La realitat pot més que els bons propòsits. Com dèiem ahir, en les actuals circumstàncies econòmiques, el preu de deu cèntims en la venda dels diaris no deixa marge suficient per a poder desenvolupar-se dignament les empreses periodístiques que no compten amb altre recurs que la venda i l'anunci. El problema l'han reconegut abans que nosaltres altres diaris que ja fa temps han augmentat a quinze cèntims el preu de venda de llurs exemplars i és per les raons apuntades que, des de demà dijous, el preu del nostre diari serà també de QUINZE CÈNTIMS.

Esperem confiadament que els nostres amics i el públic de Barcelona seguirà prestant-nos, com ha fet fins ara, el seu ajut. Sense aquest, tots els nostres sacrificis i tota la nostra voluntat resultarien inútils.

Un article de Ciges Aparicio

«Centralitzadors i autonomistes»

Madrid. — "El Sol" ha publicat un article de Ciges Aparicio, titulat: "Centralizadores y autonomistas". De dit article són els següents paràgrafs: "El Sol" ha resumit en una frase tot el problema del Estatuto: "O con la autonomía de las regiones o contra ella". Lo demás es confusio-nismo, que en unos casos procede de mera confusión y en otros de malicia. Es comprensible que a los federales netos no satisfaga el Estatuto, por impuro y limitado; es menos explicable que a otros, de adulterada doctrina, les descontente por excesivo. Hay gente que parece razonable y da por supuesto que la promesa de San Sebastián obliga; pero no es preciso inquirir mucho en su pensamiento para encontrar las raíces centralistas y el deseo de escurrir el cumplimiento de la promesa. Dicen que ningún problema existiría si el Estatuto lo hubiese demandado otra región. Si otra hubiese sido — porque antes o con más intensidad que Cataluña sintiese su deseo — sobre ella recaería la protesta e idéntico sería el problema. ¿Caso de parcialidad? Tal vez, si la Constitución no dejase abierto el camino autonómico a las demás regiones. Y por qué una reforma común a todas cuando son otras distintas sus necesidades?

Es obvio que parte de la calle se muestra hostil al Estatuto; pero es muy chocante que ningún centralista ose dar la cara. ¿No será porque el centralismo reúne menos simpatías? Excepto Cataluña y las provincias vascas, las demás comarcas acabaron por sentirse bien avenidas hasta comienzos del siglo con el régimen centralizador. Acostumbradas a que otros obrasen por ellas, nada se atrevían a emprender por sí mismas; todo lo esperaban de los Poderes residentes en Madrid, y Madrid llegó a quejarse

de su falta de iniciativa. Las iniciativas renacieron con el paulatino desarrollo de la riqueza pública, y lo que antaño fué Providencia, convirtiéndose en estorbo. Más que ayuda al centro, lo que la periferie demandaba es que no pusiese trabas a su actividad. Se combate la autonomía; ¿pero quién siente ahora la audacia de defender el centralismo? Los oradores de la plaza de todos se proclaman autonomistas; los que en Zaragoza dicen al señor Lerroux que no se conceda "¡nada, nada!" a Cataluña, propugnan luego el regionalismo; descentralizadores

D'AIXO SE'N DIU PARLAR CLAR AUTONOMIA EQUIVAL A TRAIÇIO' SEGONS EL DIARI D'EN MARCH

Madrid. — "Informaciones" ha publicat un article de tons tan rabiósament imperialistes, que als mateixos elements enemics de tota autonomia ha causat desagradable impressió.

En el dit article, el diari del contrabandista March, s'expressa en la següent forma:

"Lo que el pueblo quiere es España sin una merma ni una sombra. Hasta dentro de medio siglo la sola enunciación de la palabra autonomía — tal como las cosas se han puesto — es síntoma, cada día más inequívoco, de cobardía, de insuficiencia mental o de traición. El pueblo quiere la patria como debe quererla un gran pueblo europeo de gran historia y larga conciencia de su unidad a través de los siglos. Los catalanes, descontentos con la unidad nacional, con la amplia e inflexible unidad unificadora, estarán, cuando se imponga lo que pide el pueblo, en la situación "europeísimas" de millares de europeos: en la de los antifranceses de Alsacia-Lorena, después de Versalles; en la de los antialemanes de la misma Alsacia-Lorena antes de Versalles; en la de los croatas bajo Yugo-slavia; en la de las minorías húngaras bajo Checoslovaquia y Rumania; en la de los tiroleseos tudescos bajo Italia; en la de gentes infinitas bajo la Austria-Hungria de ante-guerra; en la de miles de alemanes de hoy bajo Polonia. Es una situación perfectamente europea, perfectamente definida y perfectamente conllevable. Es un problema corriente de orden público, que de los Balcanes a las Vascongadas se suscita sobre todas las minorías nacionales o pseudo-nacionales, oprimidas o seudo-oprimidas, antes y después de la guerra, con Wilson y sin Wilson, por todo el haz de Europa y desde que Europa existe."

FIGURA QUE DESAPAREIX

Ha mort l'ex-canciller d'Austria, Mons. Seipel

Viena. — Al sanatori vienès de Forest ha mort a l'edat de 56 anys, l'ex-canciller d'Austria Monsenyor Seipel.

Mons. Ignasi Seipel nasqué a Viena el juliol de 1876; abraçà l'estat eclesiàstic en 1899, i es doctorà en 1903. La seva actuació política començà en 1918, en què fou cridat a ocupar la cartera de Previsió Social en l'últim ministeri de la monarquia austro-hongaresa. En les eleccions de 1919 fou elegit diputat, i per la seva labor a la Cambra aconseguí destacar dintre el partit cristiano-social, la direcció del qual ocupà en 1921. Pel maig següent fou nomenat canceller, i des-entrellà una política encertada a l'interior, com també d'harmonia amb les altres potències europees. Dimiti en 1924 i tornà a ocupar el càrrec en 1927, data en què es produïren diversos aldarulls a Viena, deguts a la propaganda comunista.

Actualment, encara que no ocupava cap càrrec en el Ministeri, Mons. Seipel influïa poderosament en la marxa de la política austriaca.

Un gratacel que tremola

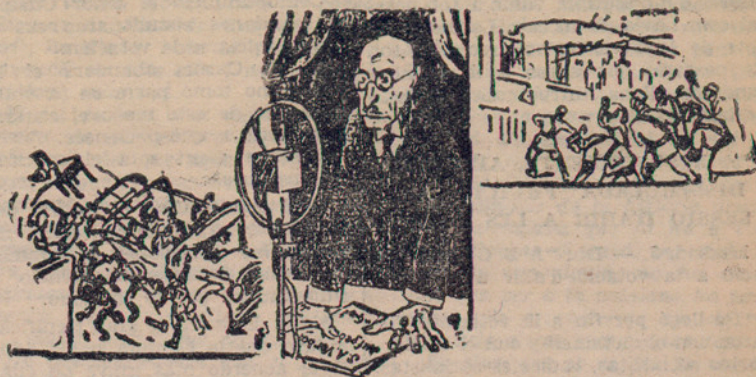
Nova York. — Un incendi s'ha declarat en els soterranis d'un magatzem de pintures, el qual ha provocat una explosió que ha fet tremolar un hotel gratacel.

Moltes finestres han estat enfonsades; hi han hagut quatre morts i una vintena de ferits.

se llaman los asambleistas de Palencia, y en ninguno de los telegramas enviados hace tres meses al Gobierno, por entidades económicas, culturales y Ayuntamientos de Norte, Centro y Sur se defiende el régimen actual."

L'esmentat article acaba amb les següents paraules:

"No todo es razón i sentimiento en la lucha contra Cataluña, que también hay motivos escondidos."

—La pau regna a Alemanya.

A tots els nuvis que vagin a Roma en viatge de noces, se'ls hi farà una reducció en els bitllets de ferrocarril, del vuitanta per cent

A Itàlia tenen iniciatives força curioses. Una d'elles — data de poc — és aquesta. S'ha acordat una reducció en els bitllets de ferrocarril del vuitanta per cent, per totes aquelles parelles que en viatge de noces vagin a Roma. Aquesta reducció compta tan sols per a les segones i terceres classes, amb la condició que el viatge es faci, el més tard, el setè dia després de la celebració del matrimoni.

Ara bé, nosaltres no sabem si això està fet perquè els joves maridats coneguin a Mussolini o al Papa, o si és que aquesta mesura constitueix un alicient per a incrementar el matrimoni. No falta més ara que els mobles els posin en condicions semblants.

No en podríem fer quelcom de semblant, ací?

L'ENSENYAMENT I LES INSTITUCIONS D'ALTA CULTURA, EN L'ESTATUT

Text definitiu aprovat per la Cambra

L'article setè de l'Estatut, quedà redactat definitivament així:

"Artículo 7.º. — La Generalidad de Cataluña podrá crear y sostener los centros de enseñanza en todos los grados y órdenes que estime oportunos, siempre con arreglo a lo dispuesto en el artículo 50 de la Constitución, con independencia de las instituciones docentes y culturales del Estado y con los recursos de la Hacienda de la Generalidad dotada por este Estatuto.

La Generalidad se encargará de los servicios de Bellas Artes, Museos, Bibliotecas y conservación de monumentos y archivos, salvo el de la Corona de Aragón.

Si la Generalidad lo propone, el Gobierno de la República podrá otorgar a la Universidad de Barcelona un régimen de autonomía. En tal caso se organizará como Universidad única regida por un Patronato, que ofrezca a las lenguas y a las culturas castellana y catalana, las garantías recíprocas de convivencia e igualdad de derechos para profesores y alumnos.

Las pruebas y requisitos que con arreglo al artículo 49 de la Constitución establezca el Estado para la expedición de títulos, regirán con carácter general para todos los alumnos procedentes de los establecimientos docentes del Estado y de la Generalidad."

Comentaris de premsa a la sessió d'ahir

«La Libertad» remarca que, en absentar-se del saló la minoria catalana, també ho féu, del banc blau, el Sr. Carner

Madrid, 3. — Els periòdics dediquen extensos comentaris a la jornada parlamentària d'ahir, en la qual s'aprovà l'article de l'Estatut de Catalunya corresponent a l'Ensenyament.

"El Liberal" qualifica d'inoportuna

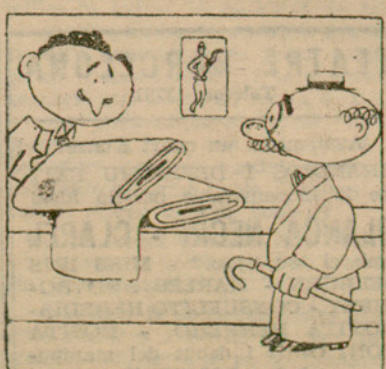
la intervenció del senyor Alba i diu que l'esmentat senyor està completament desplaçat.

"Ahora", amb referència a l'abstenció dels catalans diu que és una protesta platònica que a res no condueix. El que sí pot produir és desanimar el fervor de la majoria que ha defensat, com el seu, l'Estatut de Catalunya i ha propugnat per tal d'obtenir un règim tan liberal com permeten les circumstàncies. L'atmosfera carregada en què venia desenvolupant-se el dictamen fin sahir, com a conseqüència de la discussió de la part relativa a l'ensenyament, cal creure que en successius debats s'allunyarà.

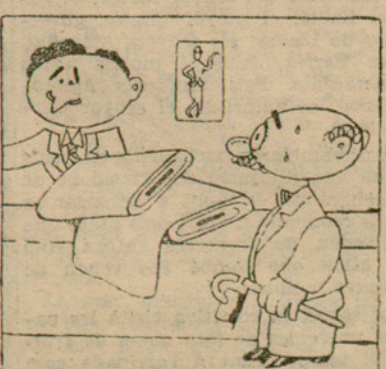
"El Sol" creu que la minoria catalana no havia d'abstenir-se, per tal com allò concedit ahir en la part relativa a l'ensenyament representa un veritable triomf. Després de glossar amb elogi el discurs del cap del Govern, diu que ja ha acabat el debat sobre el problema de l'ensenyament i existeix un acord de les Corts i un manament de la majoria republicana. Referent a com s'estructurarà aquest acord i a com respondrà la realitat a les intencions

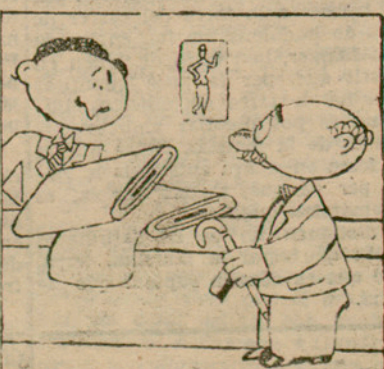
1. —Vull un vestit. Però res de gènere català... Precisament ací tinc aquest de Manchester. Val 500 pessetes.

2. —Aquest altre de Birmingham, en val 600.

3. —Ara li ensenyaré, per 700, un altre genuí de Londres.

4. —Miri, miri: perquè no diguin que sóc intransigent, me'n quedaré un de Terrassa, d'uns 28 duros.